

HIRES

0000

Képek a haretér szomszédságából

— Irta: *Küchler Kurt*, német népfőlkölő. —

(*A kutyák.*) Éjjelkor volt és az ellenséges ágyutüz örült bömböléssé vált, miközben néha olyan borzasztó ordítás hangzott föl, mintha egy éhes oroszán ordítaná el magát.

Képtelen voltam aludni és kimentem az alvó faluból, messze ki a határba és nézegettem az ezer tüztől lángoló látóhatárt. Vad lángok szöktek, ugráltak föl, majd ismét el-
tűntek. Olyan volt, mintha láthatatlan óriások pirosan lobogó és sárgán cikázó fáklyákkal üznének játékot és ezt a pokoli tűzijátékot vadállatok rémes bömbölése kísérné. A faluban, amelyet az imént elhagytam, nemegtek a házak és az ablakok zörögtek. Ahol pedig én állottam, a föld ingott a lábam alatt, mintha földrengés volna.

A bömbölés még jobban fokozódott és valami megnevezhetetlen félelem nyomta a lelkemet. Ez nem a veszélytől való félelem volt, hanem a meggyötört teremtménynek az ismeretlentől és megfoghatatlantól való félelme. Hát lehetséges, hogy az ember ezt végighallgassa, anélkül, hogy megfagyna ereiben a vér? Lehetséges, hogy az emberek ezen rémes és kísérteties dübörgéstől és irgalmatlan-kegyetlen vasesőtől meg ne örüljenek?! És lehetséges, hogy emberi kezek azok, amelyek szabadjára eresztik ezt a zivatart, a melyhez képest az égi zivatar csak gyermekjáték?

Nem tudtam ezekre az önként felvetődött kérdésekre válaszolni.

A faluban egy álmából fölvert kutya elkezdett vinszogni. Halálosan szomorúan hangzott ez az éjszakában. És belevágott egy második és harmadik kutya is. Panaszos, siránkozó volt a vontatott hangjuk... Meggyötört teremtmények félelme volt ez, mely belevegyült a távoli ütközet tompán dübörgő zajába.

Ebben a háboruban semmi sem rázta meg

a lelkemet mélyebben, mint ezeknek a kutyáknak nyöszörgő, reménytelen vonyítása.

(*A falu.*) Végtelennek tetszett a futóárok, amely a legelülő állásokba vezetett. Előtte egy tiszt haladt, aki a járását itt már rég megszokta. Játási ügyességgel, ringó testmozdulatokkal haladt a számtalan kanyarulatban.

Egészen finoman, ezüstös zirrenéssel dalolt fölöttünk: szíuu... szíuu... Francia fegyverek lövései.

Egyszerre csak azon vettem magamat észre, hogy egy falun haladunk keresztül. Különös és kimondhatatlanul megkapó volt a keskeny futóárokban a kertek csodálatosan szétrongyolt fái és bokrait látni, a szétlódzó és porrá égett házak nyomorúságos maradványait, amelyeknek szénre égett fáváza mint valami siralmas bordázat emelkedett az égnél, a szegény, beomlott kutakat. Két év óta állandóan tépi, szaggatja ezt a falut a franciák puszkagolyója és szedelik a németek futóárkai. Az utcák üresek és kihaltak, száz meg ezer gránáttól felturva. Csak a levegőjében van élet. Szüntelenül jajgat bennük a lövedékek sirása. Senkisémmé merészelt ki az utcára. A szétduzt kertek csonka fái érő gyümölcs után nem nyulhat emberi kéz. Senkisémmé hajthatja a kutak kerekét, hogy vizet merjen. Éjjel-nappal a halál röpök ebben a faluban.

Mikor fog ennek a falunak az udvarain megint tyúk kapargálni, vagy házörző kutya ugatni?

Mikor fog ennek a háznak a kapujában, mely most összeomlott, megint fiatal leány állani és rámosolyogni a munkából hazatérő legényekre?

Mikor lesz a siralom e vigasztalan helyéből ismét falu?

(*A malom.*) Alacsony, zöld dombon, aranyos buzaföldek közepette állott. Sötét keresztcsárnya egyhangu nyikorgással forgott a szélben. A kévek akkor még szép sorjában állottak. Német katonák kaszasüthintása alatt hullott az aranyos élet.

En ott állottam a zöld dombon szorosan a malomhoz lapulva és a buzaföldek fölött nyugat felé tekintettem. Két órányi távolban az ágyuk dörögtek és fekete, barna, piszkossárga tölesérek szökkentek fel a földből. Az érett gabona amott lángolt és égett, az ellenség lövedékei tépdesték és beleverdesték a földbe. A halál villama cikázott és aratott, felszaggatta a szántóföldeket, kimorzsolta az érett gabonát, amelyből nem lesz kenyér...

És néhány ezer méterrel a borzalom e földjétől, német katonák kévét kötöttek kève után és atávolba füleltek, ahol a batársaik a tűz és vas borzalmaikat szenvedték át. A malom bensejében a csatáronakon hullott az érett gabona. A molnár, ráncos arcu, fehérhaju, öreg pikárdiai paraszt, az ablaknál állott és kitekintett a távolba, miközben a sötét szárnyak az arca előtt keringtek, mintha meg akarták volna cirógatni.

Láttam, mint mered az égő szem a füsttölgy csataterre, mint mosolyogtak keskeny ajkai. Mintha ezt süttogná:

— Az utolsó szemig fogom kicsépelhetni a gabonámat, mert földieim tűzvonalra és a malom között a németek megrendíthetetlen sorai fekszenek...

— **Időjárás.** Lényegtelen hőváltozás és semmi, vagy csak kevés csapadék várható.

PROGNOZIS: Enyhe, kevés, vagy semmi csapadék.

— **A miniszterelnökök a király előtt.**

Bécsből jelentik: A király kihallgatáson fogadta Körber miniszterelnököt. Holnapra Bécsbe várják gróf Tisza István miniszterelnököt, aki előreláthatólag szintén meg fog jelenni audiencián a király előtt.

— **Szeged részvéte.** Hétfőn délután négy órakor a város törvényhatósági bizottsága dr. Cicatricis Lajos főispán elnöklésével rendkívüli közgyűlést tart, amelyen impozáns módon juttatják kifejezésre Szegednek a király halála felett érzett részvétet. Szombaton délelőtt közgyűlést előkészítő tanács-

A rabnő.

Irta: ifj. Hegedüs Sándor.

Es parancsot adott a király:

— Öljetek le hat fiatal bikát, vérüket bo-
csássátok be egy nagy kádba, mert meg akarok
fürödni a forró, erőt adó vérben, mert Lybia
királya egy új rabnőt küld nekem ajándékkul,
amelynél szebbet, valamint nekésesebbet még
anyaméh nem szült a földre.

A szolgálak teljesítették a király parancsát és ő megfürdött a gözőlő vérben, aztán drága kenőccsel megkenette testét, s magára öltötte királyi öltönyét. Felült trónjára és várta a követeket. Akik eljöttek, hogy átadják neki Lybia királyának ajándékát. A kürtösök háromszor fújtak kürtjeikbe, mire szétnyílt a függöny s beléptek rajta a követek, s belépett rajta a sűrű fátyolba takart rabnő. Majd előlépett a követek vezére és ékes szavakkal mondta el Lybia királyának üzenetét. De türelmetlen volt a király és közbeszólt:

— Hagyjuk a csacska szót és te meg ne dicséred előre ajándékokat. Hadd beszéljen ő minden szó helyett. Mutasd a leányt.

A zene játszott s a négy követ megfogta a rabnő fátyolának négy sarkát, egy lebbentéssel felrántotta azt s mint egy jelenség, a rabnő ott állt a nagy király előtt. A király halavány lett, majd hirtelen kipirult.

— Ez rabnő? Ez egy csoda. Oh mondd csak, te derék követ, hová való ez a leány, mert vágyom látni azt a tartományt, ahol ily álomszerű csoda száll a földre.

— A mi hazánk fehér földjén termett e szőlő, felség, és gondos ápolással neveltetett,

hogy majd egy szép napon egy királyi fenség gyöngye legyen. Királyom az utóbbi békekötés alatt rád gondolt, mert tudja, hogy te jóízű ur vagy, ki többre becsül egy olyan rabnőt, aki kiváló nő minden nő között, mint a nők nagy tömegét, melyek mint a legyek, egy ellepik éltünk piacát. Így mondta ő, mikor utra küldött bennünket, hogy e rabnőt elhozzuk neked, s még hozzátette, hogy kérdezzük meg tőled, hogy te, aki örülsz az életnek és ismered az élet örömeit, ittál-e már bort gyöngyragyáló kelyhéből és szívtál-e már álom-
italt virágszirmon át?

Es szólt a király:

— Most először is dus lakomat rendeztek számotokra s amig gazdag ajándékkal megterhelve hazabocsátalak benneteket, addig is teljék kedvetek mindenben, ami országomban drága és jó. Most pedig fel a nagy vigasságra. Rendezünk egy örömtünnetet, mert lelkem, az én királyi lelkem oly vigasságot érez, amelyet nem érzett még talán soha. Jöjjen elő az udvarnag, álljon össze a tudósokkal és a boldokkal, s mindenik fél egyformán törje a fejét azon, mikép teszi szépé és ujszerűvé ezt az ünnepet. Te pedig, csodanő, jer közelébb. Ül le ide, trónom számolyhoz s hadd nézzelek én, hadd bámuljalak én, s hadd merüljön el a szemem a te sötét szemed titokzatos mélységeibe, mert te egy jelenség vagy, de a szemed még annális nagyobb csoda. Többet beszél, mintha ezer és ezer nyelv egyszerre szólalna meg, s mégis kevesebbet értek belőle, mintha a legegyszerűbb szavakat hallanám csupán!

A király felült a trónra, biborpaláttal takarta be magát s a palást eltakarta a rabnőt is,

csak épen a finom feje látszott ki a királyi palást alól. A király lahajolt hozzá:

— Mi a neved?

Puhán hangzott a válasz:

— Néra.

— Mily zeneszerűen hangzi ez, mintha egy ismeretlen hangszer szólalt volna meg. Te lány vagy és gyermekes, mint egy csapodár kis pillangó, de a szemed az hatalmas, ismeretlen és félelmetes. Mondd, mi ég bensődben? Fekete gyémántot égetsz talán, amely titokzatos tűzzel fénylik, s az csillog át szemedben?

— Felség, azért jöttem, hogy megismerj. Te az élve ura vagy, és csak egy rabnő. Miért kérdezősködsz és miért tépelődsz?

— Mert te rejtélyes vagy és én kutatom a rejtélyeket. Ismerem a mágikus tudományokat, ismerem a lángok színeit, de a te szemedben oly láng lobog, amelynek fényét nem ismerem! Hozzatok aranyserleget! — kiáltott a király. — Keverjétek bele bort és haty-
tyuvért, törjétek bele egy darabot az indiai kék zafiromból és így tegyétek elém, asztalomra! Most perig jöjjenek elő szolgálaim és selymekkel és finom fátyolokkal öltöztessétek fel Nérá királynőt diszbe, hogy ugy ragyogjon, mint egy aranyhattyu, mely elrepül a haldokló nap előtt. Naranesszinű fáklyákat gyújt-
sanak a termekben és skarlát függönyökkel vonják be a falakat s a zene ne legyen más, mint sip és izgató muzsika.

A király parancsát száz szolgál teljesíti lázas sietséggel, majd szét huzzák a függönyöket s ott vár a királyi lakoma, gazdagon terített asztalon. És aranytálakon hordták az ételt és kristálykelyhekből itták a bort a nagy kirá-